

**Αρχαία από
μετάφραση
ΟΜΗΡΟΣ**

26 Διαγωνίσματα

Δ1

ΚΕΙΜΕΝΟ : ΟΜΗΡΟΥ «ΟΔΥΣΣΕΙΑ» ραψ. ε' στίχοι 221-248

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε 4 χαρακτηριστικά της επικής ποίησης.

(μονάδες 4)

2. Να αφηγηθείτε περιληπτικά σε γ' πρόσωπο τη συνομιλία ανάμεσα στη Καλυψώ και τον Οδυσσέα.

(μονάδες 4)

3. α) Να χωρίσετε το απόσπασμα σε μικρότερες ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλο σε καθεμιά από αυτές.

β) Στην ενότητα εναλλάσσεται η αφήγηση με το διάλογο. Να βρείτε τους στίχους όπου μιλά ο ποιητής.

(μονάδες 3+3)

4. α) Να χαρακτηρίσετε τον Οδυσσέα λαμβάνοντας υπόψη σας τα λόγια και τη συμπεριφορά του σ' αυτή την ενότητα. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

β) Με ποιους τρόπους προσπαθεί η θεά Καλυψώ να κρατήσει κοντά της τον Οδυσσέα; Τι επέλεξε τελικά ο Οδυσσέας και πως εξηγείτε την επιλογή του;

(μονάδες 3+3)

Δ2

ΚΕΙΜΕΝΟ : Ομήρου Οδύσσεια, Ραψωδία η, στιχ.207-245

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Ποια ήταν η λογοτεχνική και παιδαγωγική αξία των Ομηρικών επών; Ποιά ήταν η επίδρασή τους στη λογοτεχνία και γενικότερα στην τέχνη; (4μον.)

- 2) Με ποια επιχειρήματα προσπαθεί ο Οδυσσεύς να πείσει τον Τηλέμαχο ότι είναι ο πατέρας του; (4μον.)

- 3) α). Στο απόσπασμα αυτό έχουμε το θεματικό τύπο του αναγνωρισμού. Ποια στάδια αναγνωρισμού παρατηρείτε εδώ;
(Να λάβετε υπόψη τη δομή: α εν: στ207-213, β εν:στ.214-224, γ εν:στ225-238, δ εν στ239-245) (3 μον)

- β) Να αναλύσετε την παρομοίωση στους στίχους 241-245 (αναφορικό-δεικτικό μέρος- κοινός όρος). Τι επιδιώκει ο ποιητής; (3 μον)

- 4α).Ποιά ιδέα των ανθρώπων της εποχής διακρίνετε στους στίχους 236-238; (3μον)

- β). Ποια είναι η συναισθηματική κατάσταση των δύο προσώπων όπως διακρίνεται από το απόσπασμα; (3μον)

Δ3

A' . Κείμενο : Ομ. Οδύσσεια, α 1-25

Ερωτήσεις :

1. α') Τί ονομάζουμε **έπος** και σε ποιο είδος επών κατατάσσουμε την Οδύσσεια ;

β') Ποιές μεγάλες αφηγηματικές ενότητες διακρίνουμε στην Οδύσσεια; Να δικαιολογήσετε τις ονομασίες τους. (μον. 4)

2. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του αποσπάσματος (8-10 σ.) (μον. 4)

3. α') Σε ποιο πρόσωπο γίνεται η αφήγηση των στίχων του κειμένου, ποιός αφηγείται και γιατί επικαλείται τη Μούσα; (μον.3)

β') Ποιά στοιχεία σχετικά με την υπόθεση του έπους περιέχονται στους υπογραμμισμένους στίχους 9 – 11 & 16- 19 και ποιά προοικονομία διακρίνετε στους στίχους 20 – 22; (μον. 3)

4. α') Χαρακτηρίστε τον κεντρικό ήρωα με βάση τους στίχους του κειμένου. (μον. 3)

β') Σε ποιούς θεούς γίνεται αναφορά και ποιά στοιχεία ανθρωπομορφισμού των θεών αυτών μπορείτε να βρείτε στο κείμενο; (μον.3)

Δ4

Ομήρου Οδύσσεια ραψωδία ψ, στίχοι 191- 220

ΘΕΜΑΤΑ

1. Να βρείτε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις για την εποχή και τα γνωρίσματα της επικής ποίησης, τους αοιδούς και τους ραψωδούς, ισχύουν.

- α. Τα επικά ποιήματα εξέφραζαν τις αντιλήψεις και τα συναισθήματα της κοινωνίας.
 - β. Αρχικά τα έπη ήταν ανώνυμες συνθέσεις.
 - γ. Οι αοιδοί πίστευαν ότι τους ενέπνεε κάποιος θεός.
 - δ. Η γλώσσα των επών ήταν η αιολική ανάμεικτη με ιωνικά στοιχεία.
 - ε. Τα έπη δεν απαγγέλλονταν από τους αοιδούς, αλλά τα τραγουδούσαν με συνοδεία κιθάρας.
 - στ. Τα έπη ακούγονταν συνήθως σε συμπόσια που γίνονταν σε παλάτια βασιλιάδων ή σπίτια ευγενών.
 - ζ. Οι αοιδοί έγραφαν τα έπη σε πέτρινες πλάκες για να τα θυμούνται.
 - η. Οι ραψωδοί συνήθως απομνημόνευαν παλιότερα έργα και δεν συνέθεταν καινούρια.
 - θ. Ο Όμηρος ήταν ταξιδιώτης- ποιητής και ίσως πήρε μέρος σε αγώνες ραψωδών.
 - ι. Οι ραψωδοί κρατούσαν στεφάνι ως σύμβολο εξουσίας δοσμένης από τους θεούς.
- Μονάδες 4

2. Ο Οδυσσεάς υποβάλλεται από την Πηνελόπη σε μια δοκιμασία. Ποια είναι αυτή και τι σκοπό έχει;
Μονάδες 4

3. α) Στο κείμενο:

- α. Ο Οδυσσεάς θυμωμένος ζητά μέρος για να περάσει τη νύχτα.
 - β. Η Πηνελόπη δοκιμάζει τον άντρα της με μια παγίδα.
 - γ. Ο Οδυσσεάς δίνει χειροπιαστά στοιχεία της ταυτότητάς του.
- Χωρίστε το κείμενο σε τρία μέρη έτσι ώστε κάθε μέρος να αντιστοιχεί σε έναν από τους παραπάνω τίτλους.
Μονάδες 3

β) Ποια από τα παρακάτω είδη αφήγησης μπορείτε να εντοπίσετε στο απόσπασμα;
Α. μονόλογος
Β. διάλογος
Γ. περιγραφή

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας επικαλούμενοι-ες τμήματα του αποσπάσματος.
Μονάδες 3

4. α) Ποια συναισθήματα κατά τη γνώμη σας πλημμυρίζουν την ψυχή του Οδυσσέα και της Πηνελόπης στο απόσπασμα;

Μονάδες 3

β) Να εντοπίσετε στο κείμενο αντικείμενα καθημερινής ζωής της εποχής στην οποία αναφέρεται.

Μονάδες 3

Δ5

Κείμενο : Ομήρου Οδύσσεια Ραψωδία π. 37-68

Ερωτήσεις

- 1.** Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα της επικής ποίησης;

- 2.** Να αποδώσετε περιληπτικά τη σκηνή σ' ένα κείμενο περίπου 10 σειρών

- 3. Α)** Να χωρίσετε το απόσπασμα σε μικρότερες θεματικές ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους σ' αυτές

- Β)** Να εντοπίσετε τα στοιχεία επικής ειρωνείας που υπάρχουν στην ενότητα και να τα αναλύσετε.

- 4. Α)** Να χαρακτηρίσετε τον Τηλέμαχο σ' αυτήν την ενότητα

- Β)** Το τυπικό της φιλοξενίας στην ομηρική κοινωνία περιλαμβάνει συγκεκριμένες ενέργειες του ξενιστή (εκείνου που φιλοξενεί ένα ξένο). Στην ενότητα αυτή ο Εύμαιος, ως ξενιστής του Τηλέμαχου και του Οδυσσέα σε ποιες ενέργειες προβαίνει;

Δ6

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ραψωδία Ζ στίχοι 404-440.

- 1.** Ποιες είναι οι διαφορές Ιλιάδας και Οδύσειας;

- 2.** Να αποδώσετε περιληπτικά το νόημα της ενότητας;

- 3.** Στους στ. 407 κ.εξ και 431 κεξ. η Ανδρομάχη εκφράζει τους φόβους της για την τύχη της ίδιας και του παιδιού της μετά το θάνατο του Έκτορα:
 - α) Ποιοι είναι ακριβώς οι φόβοι της;
 - β) Αφού λάβετε υπόψη σας πώς αντιμετωπίζονταν συνήθως οι γυναίκες και οι άντρες μετά την άλωση μιας πόλης στην ομηρική εποχή, να κρίνεται αν είναι βάσιμοι οι φόβοι αυτοί.

- 4.** «αλλά τον εσεβάσθη νεκρόν» (στ 416-417). Ποιο είναι το καθήκον των ομηρικών ανθρώπων απέναντι στους νεκρούς;

Δ7

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ομήρου Οδύσσεια, ραψωδία η, στίχοι 212-245

ΘΕΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

α. Τι ονομάζεται έπος και ποιο το περιεχόμενο των ηρωικών επών;

β. Τι ήταν οι αιδιοί;

Μονάδες 4

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Να αποδώσετε περιληπτικά σε 10-12 γραμμές το περιεχόμενο των στίχων η 212-245.

Μονάδες 4

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

α. Να χωρίσετε το απόσπασμα σε μικρότερες ενότητες και να δώσετε έναν πλαγιότιτλο σε καθεμιά από αυτές.

β. Να βρείτε την ομηρική παρομοίωση και να την αναλύσετε.

Μονάδες 6

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

α. Να περιγράψετε τη συναισθηματική κατάσταση του Τηλέμαχου και να τη δικαιολογήσετε.

β. Πως παρουσιάζονται οι θεοί στο συγκεκριμένο απόσπασμα; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας αναφέροντας τα σχετικά χωρία.

Μονάδες 6

Δ8

Κείμενο : «Ομήρου Οδύσσεια» ραψ. α Στ.375-405

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ :

- 1.** Τι γνωρίζετε για τους αοιδούς και ποια γνωρίσματά τους εντοπίζετε στο συγκεκριμένο απόσπασμα;

- 2.** Να αποδώσετε την περίληψη των στίχων 375-405 (10-12 σειρές)

- 3.** Να χωρίσετε το κείμενο σε ενότητες και να δώσετε τους τίτλους τους. Αφού μελετήσετε τους στ.379-384 να εντοπίσετε τις μεταφορές.

- 4. α)** Να ηθογραφήσετε τον Τηλέμαχο με βάση τους παραπάνω στίχους.
β) Να σχολιάσετε τα δίστιχα στ.388-389 και στ.400-401

Δ9

ΚΕΙΜΕΝΟ Ομήρου Οδύσσεια ραψωδία ε, στίχοι 221-249

Ερωτήσεις

- 1.** Να αφηγηθείτε περιληπτικά τη συνομιλία Καλυψώς – Οδυσσέα.
- 2.** Σε ποιο σημείο του λόγου της η Καλυψώ μας προϊδεάζει για τις μελλοντικές περιπέτειες του Οδυσσέα;
- 3. α)** Ποια είναι τα συναισθήματα της Καλυψώς ύστερα από την ανακοίνωση του Ερμή; Με ποια επιχειρήματα προσπαθεί να πείσει τον Οδυσσέα να μείνει κοντά της;
β) Στους στίχους 236-248 ο Οδυσσέας απαντά στην Καλυψώ με ευγένεια, όμως απορρίπτει τις προτάσεις της.
Τι είναι αυτό που επιθυμεί ο Οδυσσέας και τι επιλέγει τελικά;
Τι συμπέρασμα βγάζουμε για το χαρακτήρα του;
- 4.** Τι γνωρίζετε για τους ραψωδούς;

Δ10

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΡΑΨΩΔΙΑ Π στίχοι 214-245

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα της επικής ποίησης;

Μονάδες 4

2. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο των στίχων που σας δόθηκαν σε ένα κείμενο περίπου δέκα σειρών.

Μονάδες 4

3. α) Να χωρίσετε το απόσπασμα σε μικρότερες θεματικές ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους σ' αυτές.

Μονάδες 3

β) Να εντοπίσετε και να αναλύσετε τη σύνθετη παρομοίωση του κειμένου.

Μονάδες 3

4. α) Να περιγράψετε τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά του Τηλέμαχου στο απόσπασμα που σας δόθηκε κάνοντας αναφορά σε συγκεκριμένα σημεία του κειμένου.

Μονάδες 3

β) Ο αναγνωρισμός στην Οδύσσεια πραγματοποιείται με μια ορισμένη διαδικασία, η οποία κάθε φορά μπορεί να παρουσιάζει ορισμένες διαφοροποιήσεις. Ποια στάδια από τη διαδικασία του αναγνωρισμού του Οδυσσέα από τον Τηλέμαχο πραγματοποιούνται στο συγκεκριμένο απόσπασμα και ποιες διαφοροποιήσεις εντοπίζετε;

Μονάδες 3

Δ11

ΚΕΙΜΕΝΟ Ραψωδία Α' 1-25

1) Ποια είναι τα γνωρίσματα της επικής ποίησης;
(Μονάδες 4)

2) Με βάση το απόσπασμα που σας δίνεται, ποιες πληροφορίες μπορούμε να πάρουμε για τον Οδυσσέα και τους συντρόφους του;
(Μονάδες 4)

3) α) Να χωρίσετε το κείμενο σε ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους σε καθεμιά από αυτές.

β) Σε ποιους στίχους υπάρχει προοικονομία; Να τους σχολιάσετε.
(Μονάδες 6)

4) α) Στην Οδύσσεια οι άνθρωποι παρουσιάζονται να είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους στο βαθμό που είναι ελεύθεροι να κάνουν αυτό που θέλουν. Αφού μελετήσετε τους στίχους 9-11 να αναφέρετε αν και οι σύντροφοι του Οδυσσέα είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους και να δικαιολογήσετε την άποψή σας.

β) Για ποιο λόγο ο ποιητής επικαλείται τη Μούσα;
(Μονάδες 6)

Δ12

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ, α 1-25

- 1.** Ποιο ήταν το περιεχόμενο των επών;
- 2.** Σε ποιο ιστορικό γεγονός αναφέρονται οι στίχοι 2 και 3;
- 3.** Ποια είναι η θέση του κειμένου, που σας δόθηκε, στην Οδύσσεια;
- 4.** Πώς εξηγείται η αναφορά της Μούσας στον πρώτο στίχο της Οδύσσειας, με βάση τις αντιλήψεις της γεωμετρικής εποχής;

Δ13

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ομήρου Οδύσσεια», Ραψωδία Π, Στίχοι 5-36

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1.** Στο έργο του Ηρόδοτου εκτός από την ιστορική αφήγηση περιλαμβάνονται και οι παρεκβάσεις. Να δώσετε τον ορισμό των παρεκβάσεων και να αναφερθείτε στο περιεχόμενό τους. (Μονάδες 4).
- 2.** να αποδοθεί περιληπτικά, σε μια παράγραφο 10 γραμμών, το περιεχόμενο των στίχων 5-36. (Μονάδες 4).
- 3.** Να χωρίσετε το απόσπασμα σε επιμέρους ενότητες και να δώσετε σε πλαγιότιπλο το θέμα της κάθε μίας από αυτές. (Μονάδες 3).
- 4.** Να αναλύσετε την Ομηρική παρομοίωση που περιλαμβάνεται στους στίχους 21-26. (Μονάδες 3).
- 5.** Να περιγράψετε την συναισθηματική κατάσταση ου Εύμαιου από τα λόγια και τις πράξεις του. (Μονάδες 3).
- 6.** Ποια χαρακτηριστικά στοιχεία της κοινωνικής ζωής, που υπάρχουν στην Οδύσσεια, μπορείτε να εντοπίσετε σε αυτήν την ενότητα; (Μονάδες 3).

Δ14

Κείμενο: Ομήρου Ιλιάδα, ραψωδία Ω, στίχοι 726-760

Θέματα:

- 1.** Τι γνωρίζετε για τις διαφορές Ιλιάδας και Οδύσσειας; (μονάδες 4)

- 2.** Να γράψετε την περίληψη του αποσπάσματος σε 8-10 σειρές. (μονάδες 4)

- 3. α.** Να χωρίσετε το απόσπασμα σε θεματικές ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους σ' αυτές. (μονάδες 3)
β. Να εντοπίσετε το χωρίο του αποσπάσματος όπου ο ποιητής χρησιμοποιεί την τεχνική της προοικονομίας και να την αναλύσετε. (μονάδες 3)

- 4. α.** Να χαρακτηρίσετε την Ανδρομάχη και την Εκάβη από τη συμπεριφορά τους και να τεκμηριώσετε το χαρακτηρισμό σας. (μονάδες 3)
β. Να γράψετε τι γνωρίζετε για το περιεχόμενο και τη δομή των επιτάφιων θρήνων της ομηρικής κοινωνίας. (μονάδες 3)

Δ15

Κείμενο: Ομήρου Οδύσσεια, α στίχοι 127-173

Ερωτήσεις

- 1.** Ο Φήμιος ήταν περίφημος αοιδός στην Ιθάκη. Τι ήταν οι αοιδοί;

- 2.** Να αφηγηθείτε σε γ' πρόσωπο τη σκηνή συνοπτικά σε ένα κείμενο 10-12 σειρών.

- 3. α)** Να χωρίσετε το απόσπασμα σε μικρότερες νοηματικές ενότητες και να δώσετε έναν πλαγιότιτλο στην καθεμιά.

- β)** Σε ποιους στίχους του αποσπάσματος που σας δίνεται υπάρχει προοικονομία;

- 4. α)** Να χαρακτηρίσετε τον Τηλέμαχο και να δώσετε τη συναισθηματική του κατάσταση στηριζόμενοι στο απόσπασμα που σας δίνεται.

- β)** Με αφορμή τη φιλοξενία που προσφέρει ο Τηλέμαχος στην Αθηνά-Μέντη να αναφέρετε τι γνωρίζετε για το θεσμό της φιλοξενίας. Ακόμη να εντοπίσετε στο απόσπασμα στοιχεία του τυπικού της φιλοξενίας.

Δ16

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ομήρου Οδύσσεια Ραψωδία η , Στίχοι 5 36

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1.

Τι γνωρίζετε για τους ραψωδούς και ποιες οι διαφορές τους από τους αοιδούς;
(μονάδες 4)

2. Να αφηγηθείτε σε γ' ενικό πρόσωπο τη σκηνή σε ένα κείμενο 10 12
σειρών (μονάδες 4)

3. α)

Να χωρίσετε το κείμενο σε μικρότερες θεματικές ενότητες και να δώσετε έναν π
λαγιότιτλο στην καθεμιά. (μονάδες 3)

β)

Να βρείτε και να αναλύσετε ένα στοιχείο επικής ειρωνείας που υπάρχει στο κείμ
ενο καθώς επίσης και το σχήμα λόγου των στίχων 2126. (μονάδες 3)

4. α)

Να περιγράψετε τη συναισθηματική κατάσταση του Εύμαιου όταν αντίκρισε ξα
φνικά τον Τηλέμαχο στο καλύβι του. Πώς τη δικαιολογείτε; (μονάδες 3)

β) Να βρείτε και να αναλύσετε τα στοιχεία υλικού πολιτισμού της ενότητας.
(μονάδες 3)

Δ17

Κείμενο: Ραψωδία ψ, στίχοι 176 – 206

1) α) Να αναφέρετε δυο θεματικούς τύπους (ή τυπικές σκηνές) που υπάρχουν στο κείμενο.

β) Τι ρόλο παίζουν οι θεματικοί τύποι στη σύνθεση του έπους; (4 μονάδες)

2) Να σχολιάσετε τους στίχους 188 – 197. (4 μονάδες)

3) α) Να χωρίσετε το κείμενο σε μικρότερες θεματικές ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους σε αυτές. (3 μονάδες)

β) Στην ενότητα αυτή ο Όμηρος χρησιμοποιεί μια παρομοίωση. Να την εντοπίσετε και να την αναλύσετε. (3 μονάδες)

4) α) Με ποιόν τρόπο η Πηνελόπη προσπαθεί να δοκιμάσει τον Οδυσσέα; (3 μονάδες)

β) Να βρείτε τρία χαρακτηριστικά στοιχεία της κοινωνικής ζωής και γενικότερα του πολιτισμού που εντοπίζονται σε αυτήν την ενότητα και να τα αναλύσετε. (3 μονάδες)

Δ18

Κείμενο: Ομήρου «ραψ. Ε, στίχοι 96-126.

Ερωτήσεις

1) Ποιο το περιεχόμενο των επών και από ποιους μυθικούς κύκλους αντλούσαν τα θέματά τους οι επικοί ποιητές;
(4 μονάδες)

2) Να αφηγηθείτε περιληπτικά το περιεχόμενο της σκηνής
(4 μονάδες)

3) α. Να χωρίσετε το απόσπασμα σε επιμέρους ενότητες και να τις τιτλοφορήσετε. (3 μονάδες)

β. Οι αοιδοί προκειμένου να θυμούνται και να τραγουδούν τα εκτεταμένα επικά τραγούδια χρησιμοποιούσαν ειδικές τεχνικές (λέξεις ή φράσεις που επαναλαμβάνονταν , τυπικές σκηνές).Να εντοπίσετε στο απόσπασμα τέτοιου είδους τεχνικές . (3 μονάδες)

4)α. Με ποιο τρόπο αποκαλύπτει ο Ερμής στην Καλυψώ το λόγο της επίσκεψής του; Πώς ερμηνεύετε τη συμπεριφορά του; Ποιες οι σκέψεις και ποια τα συναισθήματά του ; (3 μονάδες)

β. Να εντοπίσετε και να σχολιάσετε τα ιδεολογικά στοιχεία της ενότητας που αποκαλύπτουν τις αντιλήψεις των ανθρώπων της εποχής εκείνης για το ρόλο των θεών στη ζωή των ανθρώπων. (3 μονάδες)

Δ19

Κείμενο (Ομήρου Οδύσσεια, Ραψωδία Ι, στ. 404 – 434)

- 1)** Για τις παρακάτω προτάσεις να απαντήσετε αν είναι σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ).
(4 μονάδες)
- α) Η εποχή της μεγάλης ανάπτυξης της επικής ποίησης είναι τα μηκυναϊκά χρόνια.
 - β) Τα επικά ποιήματα μιλούν για γεγονότα που συνέβαιναν στην εποχή του Ομήρου.
 - γ) Τα επικά ποιήματα δεν τα απαγγέλναν, αλλά τα τραγουδούσαν οι αοιδοί με συνοδεία φόρμιγγας - κιθάρας.
 - δ) Ο τρωικός κύκλος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την *Ιλιάδα* και την *Ορέστεια*.

- 2)** Υποθέστε ότι είστε ένας από τους συντρόφους του Οδυσσέα που βγήκαν ζωντανοί από τη σπηλιά του Κύκλωπα. Να αφηγηθείτε με συντομία (10 σειρές περίπου) σε έναν από τους συντρόφους σας που σας περίμεναν στο καράβι τη σκηνή της τύφλωσης του Πολύφημου, όπως περιγράφεται στο απόσπασμα. (4 μονάδες)

- 3α)** Να χωρίσετε το απόσπασμα σε επιμέρους ενότητες και να δώσετε σε πλαγιότιτλους το θέμα της καθεμίας. (3 μονάδες)
- β)** Να εντοπίσετε και να αναλύσετε τις παρομοιώσεις που χρησιμοποιεί ο Οδυσσέας περιγράφοντας την τύφλωση του Κύκλωπα Πολύφημου. Τι πετυχαίνει ο Οδυσσέας χρησιμοποιώντας τις συγκεκριμένες παρομοιώσεις; (3 μονάδες)

- 4α)** Να περιγράψετε τους χαρακτήρες του Οδυσσέα και τον Πολύφημο με βάση τα λόγια τους στο απόσπασμα. (3 μονάδες)
- β)** Να αναλύσετε τον τρόπο με τον οποίον επιβεβαιώνεται ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της Οδύσσειας από τον τρόπο που ο Οδυσσέας αντιμετωπίζει τον Πολύφημο. (3 μονάδες)

Δ20

ΚΕΙΜΕΝΟ στίχοι 26-51 της ραψωδίας α

1. Τι είναι έπος και ποια τα είδη του; Η Οδύσσεια, κατά τη γνώμη σας, σε ποιο είδος συγκαταλέγεται;

2. Τι είναι η εκατόμβη με ταύρους και κριάρια (στίχος 29); Ποια είναι η προσφορά προς τους θεούς και ποια η ενδεχόμενη ανταπόκριση;

3. α. Να χωρίσετε το απόσπασμα σε ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους.
β. Μπορείτε να εντοπίσετε κάποιο στοιχείο προοικονομίας;

4. α. Πώς θα κρίνατε τον Αίγισθο;
β. Ποιος είναι ο ρόλος των θεών στη ζωή των ανθρώπων;

Δ21

ΚΕΙΜΕΝΟ : Ραψωδία ε , στίχοι 108-134

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ :

1) Ποιες είναι οι πηγές και η θεματογραφία της Οδύσσειας ;
4 μονάδες

2) στιχ.111 και 116-117

«Ο Δίας μ'έστειλε, αυτός με πρόσταξε να'ρθω, δίχως εγώ να το θελήσω...»

«Αλλά το ξέρεις, την εντολή του Δίαάλλος θεός δεν τόλμησε να παραβεί ποτέ και να χαλάσει...»

Ποια θέση διακρίνετε στους παραπάνω στίχους ως προς τη στάση ανθρώπων και θεών προς το Δία ;

4 μονάδες

3.α) Να χωρισθούν σε ενότητες οι στίχοι 109-129 και να γραφούν οι πλαγιότιτλοί τους.

3 μονάδες

β) Να εντοπίσετε στο απόσπασμα που σας δόθηκε προοικονομία και ανθρωπομορφισμό.

3 μονάδες

4.α) Χαρακτηρίστε την Καλυψώ από την αντίδρασή της στα λόγια του Ερμή.

3 μονάδες

β) στιχ.121-123

«Όμως καθώς ξεκίναγαν να φύγουν ...χάθηκαν...»

Ποια αντίληψη της ομηρικής κοινωνίας διαφαίνεται στους παραπάνω στίχους ως προς την παραβατική συμπεριφορά των ανθρώπων και την αντίδραση των θεών;

3 μονάδες

Δ22

ΚΕΙΜΕΝΟ: ραψωδία α στίχοι 315-361

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τι γνωρίζετε για τους ραψωδούς;

2. α. Σε ποια σημεία της ενότητας έχουμε ενανθρώπιση και σε ποια σημεία επιφάνεια της θεάς;

β. Που αποσκοπεί η επιφάνεια της θεάς;

3. Ποιες πληροφορίες μας δίνει ο ποιητής στην ενότητα αυτή για τα έθιμα ταφής και φιλοξενίας;

4. α. Για ποιο λόγο η Αθηνά- Μέντης αναφέρει το παράδειγμα του Ορέστη στη συνομιλία της με τον Τηλέμαχο;

β. Να χαρακτηρίσετε τον Τηλέμαχο με βάση τα στοιχεία της ενότητας

Δ23

ΚΕΙΜΕΝΟ. ΟΜΗΡΟΥ «ΟΔΥΣΣΕΙΑ» ραψ. ε στ.215 – 248.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1.** Ποιους ονομάζουμε ραψωδούς και ποιες οι διαφορές τους από τους αοιδούς;

- 2.** Με ποια επιχειρήματα προσπαθεί η Καλυψώ να πείσει τον Οδυσσέα να παραμείνει κοντά της;

- 3. α)** Να χωρίσετε το κείμενο σε μικρότερες ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους σ' αυτές.
β) Ποιον αφηγηματικό τρόπο παρατηρείτε στους στίχ.223 – 248;Για ποιο λόγο τον χρησιμοποιεί ο ποιητής;

- 4. α)** Πώς παρουσιάζεται ο Οδυσσέας σ' αυτήν την ενότητα;
β) Ποια στοιχεία πολιτισμού εντοπίζετε στο κείμενο;

Δ24

ΚΕΙΜΕΝΟ Ομήρου Οδύσσεια Ραψωδία Α στ. 247-271

- 1.** Τι ήταν οι αιοδοί και οι ραψωδοί; (4 μονάδες)

- 2.** Να γράψετε το νόημα των στίχων σε 10-12 γραμμές. (4 μονάδες)

- 3. α)** Πως χαρακτηρίζει η Αθηνά τους μνηστήρες; Πως αντιδρά με τα όσα βλέπει στο παλάτι; Ποιες ερωτήσεις κάνει στον Τηλέμαχο;
β) Να σχολιάσετε το ιδεολογικό στοιχείο στο στ. 260-261.

- 4. α)** Να χαρακτηρίσετε τον Τηλέμαχο απ' τα λόγια του.
β) Ποια η αντίληψη του Τηλέμαχου για τη δόξα και την υστεροφημία; Απηχεί τη γενικότερη αντίληψη της εποχής;

Δ25

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ομήρου Οδύσσεια, ραψ. Ε, στχ. 66-95

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Για ποια θέματα μας μιλά ο ποιητής στην Οδύσσεια;

(μον. 4)

Να αποδώσετε το περιεχόμενο του αποσπάσματος σε 8-10 σειρές

(μον. 4)

2. α) Να χωρίσετε το κείμενο σε ενότητες και να δώσετε ένα πλαγιότιτλο για κάθε ενότητα

(μον. 3)

β) Στους στίχους 66-84 κυριαρχεί ως αφηγηματική τεχνική η περιγραφή

Να αναφέρετε : i) τρεις τουλάχιστον εικόνες αυτής της τεχνικής και

ii) τις αισθήσεις που κινητοποιούνται κάθε φορά

(μον. 3)

3. α) Να εντοπίσετε ένα παράδειγμα ανθρωπομορφισμού των θεών μέσα στο κείμενο και να το σχολιάσετε

(μον. 3)

β) να περιγράψετε τη συμπεριφορά και τη ψυχική κατάσταση του Ερμή, της

Καλυψώς και του Οδυσσέα, λαμβάνοντας υπ' όψη και το χώρο μέσα στον

οποίο κινούνται και δρουν τα πρόσωπα αυτά (νησί-σπηλιά Καλυψώς)

(μον. 3)

Δ26

Κείμενο (Ομήρου Οδύσσεια, α' ραψωδία, στίχοι 141-170)

Ερωτήσεις:

1. Τι σήμαινε αρχικά η λέξη *έπος* και ποια σημασία πήρε η λέξη τον 5ο αιώνα π.Χ.;

(4 μονάδες)

2. Με ποια μορφή εμφανίζεται εδώ η Αθηνά και ποιος την υποδέχεται; Σε ποιο σημείο βρισκόμαστε ως προς την εξέλιξη της υπόθεσης;

(4 μονάδες)

3.α). Καταγράψτε τουλάχιστον πέντε *στερεότυπα επίθετα* ή *φράσεις* της ενότητας .

β). Ποια ποιητική λειτουργικότητα έχει η παρουσία των κονταριών του Οδυσσέα στην κονταροθήκη του παλατιού;

(3+3= 6 μονάδες)

4.α). Οι μνηστήρες στην ενότητα αυτή (στ. α' 150) χαρακτηρίζονται *ξίπασμένοι* (=αλαζονικοί, υπερβολικά υπερήφανοι). Να δικαιολογήσετε τον χαρακτηρισμό αυτό με βάση τη συμπεριφορά που εμφανίζονται να έχουν γενικά στην Οδύσσεια.

β). Να επισημάνετε ποιες από τις ενέργειες του *τυπικού της φιλοξενίας* αναφέρονται στην ενότητα αυτή.

(3+3 = 6 μονάδες)